

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 11C/20/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214222366
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marie Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2016:2214222366.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Mariou Mészárosovou v právnej veci žalobkyne: Orange Slovensko a. s., IČO: 35 697 270, Metodova 8, 821 08 Bratislava, práv. zast.: Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Dr. VI. Clementisa 10, 821 02 Bratislava, proti žalovanej: O. G., D.. XX. W. XXXX, N. P., F. XXX/XX, o zaplatenie 668,- eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že v Dodatku ku Zmluve o poskytovaní verejných služieb - č. zmluvy A XXXXXXXX zo dňa 30.08.2012 uzatvorenej medzi navrhovateľom a odporcom je n e p l a t n á z dôvodu neprijateľnosti podmienka v článku 2.5 v znení: "Účastník si je vedomý, že MT je mu predávaný za kúpnu cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.2 dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou MT a v zmysle tohto dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že sa účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto dodatku po dobu dohodnutú v tomto dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku (konkrétne záväzkov uvedených v čl. 2 v bode 2.2, 2.3 alebo 2.4) vzhľadom na výšku zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT, ako aj na prípadný obsah prílohy č. 1 dodatku (pokiaľ je súčasťou dodatku takáto príloha), by spôsobilo, že podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT). V nadväznosti na ustanovenia predchádzajúcej vety sa strany dohodli, že účastník je povinný podniku uhradiť nižšie v tomto bode uvedenú zmluvnú pokutu v prípade porušenia nižšie v tomto bode uvedených povinností nasledovne: a) ak účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 bode 2.3 dodatku poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za služby alebo povinnosť uhradiť včas a riadne iný svoj peňažný záväzok voči podniku alebo povinnosť uhradiť včas a riadne podniku inú platbu, ktorú je povinný platiť podniku (a to aj v prípade, ak sa nejedná o peňažný záväzok voči podniku, avšak účastník je povinný ho uhradiť podniku alebo prostredníctvom podniku), alebo b) ak účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 bode 2.3 dodatku poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom podľa zmluvy v znení tohto dodatku a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby prostredníctvom SIM karty alebo účastník poruší svoju povinnosť neuskutočniť žiadny taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy a/alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti (bez ohľadu na to, či skutočne dôjde k ukončeniu dodatku alebo zmluvy), je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 349,- eur, pričom pokiaľ k porušeniu povinností dôjde v období posledných šiestich mesiacov pred uplynutím doby viazanosti (ďalej tiež "Druhá časť doby viazanosti"), výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho, koľko mesiacov má ešte uplynúť od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti do konca doby viazanosti. Výška zmluvnej pokuty platnej pre Druhá časť doby viazanosti sa vypočíta tak, že sa počet celých mesiacov medzi posledným dňom doby viazanosti a okamihom porušenia povinnosti (pokiaľ tento nastal počas Druhej časti doby viazanosti) sankcionovanej zmluvnou pokutou vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty, ako je táto uvedená v predchádzajúcej vete, a v menovateli číslo 6. Výsledná suma zmluvnej pokuty získaná podľa pravidiel uvedených v predchádzajúcich dvoch vetách sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nadol. Zmluvná pokuta (resp. v prípade, že sa výška zmluvnej pokuty počas doby viazanosti od určitého okamihu postupne znižuje, platí toto ustanovenie pre zmluvnú pokutu, v jej výške, ako je táto stanovená pre obdobie pred Druhou časťou doby viazanosti) predstavuje rozdiel medzi bežnou maloobchodnou (spotrebiteľskou) cenou MT bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH

(uvedenou v čl. 1 bode 1.2 v kolónke označenej číslom 5) a kúpnu cenou, t.j. kúpnu cenou s DPH, za ktorú podnik predal MT účastníkovi, (uvedenou v čl. 1 bode 1.2 v kolónke označenej č. 4). Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinností Účastníka, a to v okamihu porušenia povinností Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku (napr. odstúpením od Zmluvy, alebo prerušením či obmedzením poskytovania Služieb v prípade porušenia povinností podľa bodu 2.3 písmena c) tohto článku).“

Súd určuje, že v Dodatku ku Zmluve o poskytovaní verejných služieb - č. zmluvy A XXXXXXXX zo dňa 13.06.2012 uzatvorenej medzi navrhovateľom a odporcom je n e p l a t n á z dôvodu neprijateľnosti podmienka v článku 2.5 v znení: "Účastník si je vedomý, že MT je mu predávaný za kúpnu cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.2 dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou MT a v zmysle tohto dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že sa účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto dodatku po dobu dohodnutú v tomto dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku (konkrétne záväzkov uvedených v čl. 2 v bode 2.2, 2.3 alebo 2.4) vzhľadom na výšku zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT, ako aj na prípadný obsah prílohy č. 1 dodatku (pokiaľ je súčasťou dodatku takáto príloha) by spôsobilo, že podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT). V nadväznosti na ustanovenia predchádzajúcej vety sa strany dohodli, že účastník je povinný podniku uhradiť nižšie v tomto bode uvedenú zmluvnú pokutu v prípade porušenia nižšie v tomto bode uvedených povinností nasledovne: a) ak účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 bode 2.3 dodatku poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za služby alebo povinnosť uhradiť včas a riadne iný svoj peňažný záväzok voči podniku alebo povinnosť uhradiť včas a riadne podniku inú platbu, ktorú je povinný platiť podniku (a to aj v prípade, ak sa nejedná o peňažný záväzok voči podniku, avšak účastník je povinný ho uhradiť podniku alebo prostredníctvom podniku), alebo b) ak účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 bode 2.3 dodatku poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom podľa zmluvy v znení tohto dodatku a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby prostredníctvom SIM karty alebo účastník poruší svoju povinnosť neuskutočniť žiadny taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy a/alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti (bez ohľadu na to, či skutočne dôjde k ukončeniu dodatku alebo zmluvy), je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 269,- eur, pričom pokiaľ k porušeniu povinností dôjde v období posledných šiestich mesiacov pred uplynutím doby viazanosti (ďalej tiež "Druhá časť doby viazanosti"), výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho, koľko mesiacov má ešte uplynúť od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti do konca doby viazanosti. Výška zmluvnej pokuty platnej pre Druhá časť doby viazanosti sa vypočíta tak, že sa počet celých mesiacov medzi posledným dňom doby viazanosti a okamihom porušenia povinnosti (pokiaľ tento nastal počas Druhej časti doby viazanosti) sankcionovanej zmluvnou pokutou vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty, ako je táto uvedená v predchádzajúcej vete, a v menovateli číslo 6. Výsledná suma zmluvnej pokuty získaná podľa pravidiel uvedených v predchádzajúcich dvoch vetách sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nadol. Zmluvná pokuta (resp. v prípade, že sa výška zmluvnej pokuty počas doby viazanosti od určitého okamihu postupne znižuje, platí toto ustanovenie pre zmluvnú pokutu, v jej výške, ako je táto stanovená pre obdobie pred Druhou časťou doby viazanosti) predstavuje rozdiel medzi bežnou maloobchodnou (spotrebiteľskou) cenou MT bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH (uvedenou v čl. 1 bode 1.2 v kolónke označenej číslom 5) a kúpnu cenou, t.j. kúpnu cenou s DPH, za ktorú podnik predal MT účastníkovi, (uvedenou v čl. 1 bode 1.2 v kolónke označenej č. 4). Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinností Účastníka, a to v okamihu porušenia povinností Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku (napr. odstúpením od Zmluvy, alebo prerušením či obmedzením poskytovania Služieb v prípade porušenia povinností podľa bodu 2.3 písmena c) tohto článku).“

Súd určuje, že v Dodatku ku Zmluve o poskytovaní verejných služieb - č. zmluvy A XXXXXXXX zo dňa 30.12.2012 uzatvorenej medzi navrhovateľom a odporcom je n e p l a t n á z dôvodu neprijateľnosti podmienka v článku 2.5 v znení: "Účastník si je vedomý, že MT je mu predávaný za kúpnu cenu uvedenú v čl. 1 bode 1.2 dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou MT a v zmysle tohto dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že sa účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto dodatku po dobu dohodnutú v tomto dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku (konkrétne záväzkov uvedených v čl. 2 v bode 2.2, 2.3 alebo 2.4) vzhľadom na výšku zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT, ako aj na prípadný obsah prílohy č. 1 dodatku (pokiaľ je súčasťou dodatku takáto príloha) by spôsobilo, že podniku

vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny MT). V nadväznosti na ustanovenia predchádzajúcej vety sa strany dohodli, že účastník je povinný podniku uhradiť nižšie v tomto bode uvedenú zmluvnú pokutu v prípade porušenia nižšie v tomto bode uvedených povinností nasledovne: a) ak účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 bode 2.3 dodatku poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za služby alebo povinnosť uhradiť včas a riadne iný svoj peňažný záväzok voči podniku alebo povinnosť uhradiť včas a riadne podniku inú platbu, ktorú je povinný platiť podniku (a to aj v prípade, ak sa nejedná o peňažný záväzok voči podniku, avšak účastník je povinný ho uhradiť podniku alebo prostredníctvom podniku), alebo b) ak účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 bode 2.3 dodatku poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom podľa zmluvy v znení tohto dodatku a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby prostredníctvom SIM karty alebo účastník poruší svoju povinnosť neuskutočniť žiadny taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy a/alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti (bez ohľadu na to, či skutočne dôjde k ukončeniu dodatku alebo zmluvy), je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 50,- eur, pričom pokiaľ k porušeniu povinností dôjde v období posledných šiestich mesiacov pred uplynutím doby viazanosti (ďalej tiež "Druhá časť doby viazanosti"), výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho, koľko mesiacov má ešte uplynúť od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti do konca doby viazanosti. Výška zmluvnej pokuty platnej pre Druhá časť doby viazanosti sa vypočíta tak, že sa počet celých mesiacov medzi posledným dňom doby viazanosti a okamihom porušenia povinnosti (pokiaľ tento nastal počas Druhej časti doby viazanosti) sankcionovanej zmluvnou pokutou vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty, ako je táto uvedená v predchádzajúcej vete, a v menovateli číslo 6. Výsledná cena zmluvnej pokuty získaná podľa pravidiel uvedených v predchádzajúcich dvoch vetách sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nadol. Zmluvná pokuta (resp. v prípade, že sa výška zmluvnej pokuty počas doby viazanosti od určitého okamihu postupne znižuje, platí toto ustanovenie pre zmluvnú pokutu, v jej výške, ako je táto stanovená pre obdobie pred Druhou časťou doby viazanosti) predstavuje rozdiel medzi bežnou maloobchodnou (spotrebiteľskou) cenou MT bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH (uvedenou v čl. 1 bode 1.2 v kolónke označenej číslom 9) a kúpnu cenou, t.j. kúpnu cenou s DPH, za ktorú podnik predal MT účastníkovi, (uvedenou v čl. 1 bode 1.2 v kolónke označenej č. 4). Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinností Účastníka, a to v okamihu porušenia povinností Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku (napr. odstúpením od Zmluvy, alebo prerušením či obmedzením poskytovania Služieb v prípade porušenia povinností podľa bodu 2.3 písmena c) tohto článku).“

II. Žalobu z a m i e t a.

III. Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom zo dňa 26.03.2015, č.k. 11C/20/2015-75 súd prvého stupňa uložil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobkyni sumu 409,94 eur, s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne od 23. augusta 2013 do zaplatenia, mesačnými splátkami vo výške 30 eur, splatné vždy do 25. dňa kalendárneho mesiaca, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok. Vo zvyšku (668,- eur s 8,50 % ročným úrokom z omeškania od 23.08.2013 do zaplatenia) bola žaloba zamietnutá a žalovanej náhrada trov konania nebola priznaná. Súd prvého stupňa súčasne určil za neprijateľné zmluvné podmienky v Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. zmluvy A XXXXXXXX z 30. augusta 2012, v Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. zmluvy A XXXXXXXX z 13. júna 2012 a v Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. zmluvy A XXXXXXXX z 30. decembra 2012 (s konkrétnym znením neprijateľnej zmluvnej podmienky). Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 43 ods. 1, 12, § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších zmien a doplnení, § 52 ods. 1 až 4, § 420 ods. 1, 3, § 442 ods. 1, § 517 ods. 1, 2, § 544 ods. 1, 2 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia O. z.. Vecne zdôvodnil dôvodnosťou žaloby vo výške 409,94 eur, predstavujúcej cenu za poskytnuté telekomunikačné služby vyplývajúce z faktúr za poskytnuté služby v období od apríla 2013 do júna 2013 (žalovaná porušila svoj záväzok zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb uzavretej so žalobkyňou). V zostávajúcej časti nároku žalobkyne na zaplatenie zmluvných pokút v celkovej výške 668 eur (349 eur + 269 eur + 50 eur). Súd prvého stupňa

dospel k záveru, že zmluvné dojednanie o zmluvných pokutách v bode 2.5 v každom z Dodatku k trom zmluvám o pripojení uzavretých účastníkmi konania, je neprijateľnou podmienkou, keďže žalovaná nemala možnosť dojednať zmluvnú pokutu individuálne.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa v zamietajúcej časti (o zaplatenie 668 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne od 23. augusta 2013 do zaplatenia, v časti ktorou súd prvého stupňa určil zmluvné podmienky za neprijateľné a v časti trov konania) s návrhom na jeho zmenu, uložením povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni sumu 668 eur s úrokom z omeškania 8,5% ročne od 23. augusta 2013 do zaplatenia a nahradiť trovy prvostupňového a odvolacieho konania. Odvolanie obsahovo odôvodnila tým, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie, nesprávne zistil skutkový stav a nesprávne aplikoval právnu úpravu na zistený skutkový stav, pričom napádané rozhodnutie nedostatočne a nesprávne odôvodnil. Žalobkyňa označila odôvodnenie napádaného súdneho rozhodnutia za protirečivé, keď konštatoval, že zmluvné podmienky neboli individuálne dojednané, avšak na druhej strane uviedol, že účastníci konania si dohodli zmluvnú pokutu v každom dodatku k zmluve o pripojení (výška a spôsob jej určenia boli podľa názoru žalobkyne dodatočne dopísané do príslušnej rubriky na základe individuálneho dojednanja). Žalovaná mala možnosť oboznámiť sa so zmluvnými podmienkami pred podpisom zmluvy, informovať sa ohľadne služieb a podmienok ich poskytovania. Súd prvého stupňa nesprávne konštatoval, že žalobkyňa si uplatňuje zmluvnú pokutu, ktorej výška je nemenná. Nie je pravdou, že by žalovaná mala platiť rovnakú sumu z titulu zmluvnej pokuty na konci posledného zúčtovacieho obdobia, ako na začiatku zmluvného vzťahu. Súd prvého stupňa viackrát citoval v napádanom rozhodnutí ustanovenia bodu 2.5 jednotlivých Dodatkov k predmetným zmluvám, ktoré uvádzajú spôsob postupného zníženia zmluvnej pokuty s prihliadnutím na dĺžku zotrvania v zmluvnom vzťahu. Z argumentácie súdu prvého stupňa vyplýva, že na základe predloženej dokumentácie nemal preukázanú určitosť zvýraznenej časti bodu 2.3 jednotlivých dodatkov, pričom v čl. 4 bod 4.4 Všeobecných obchodných podmienok sú presne určené tie konania, na základe ktorých vzniklo žalobkyni právo od zmluvy odstúpiť. Zmluvné ustanovenia sú preto dostatočne určité a zmluvné pokuty platné. (ustanovenia v bode 2.5 jednotlivých dodatkov nepredstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku). Predmetné zmluvné pokuty sú primerané a nespôsobujú vzhľadom na spôsob ich určenia nerovnováhu v postavení zmluvných strán. Neexistuje zákonné ustanovenie, ktoré by v prípade spotrebiteľských zmlúv vylučovalo používanie zmluvnej pokuty. Žalobkyňa poukázala aj na rozhodnutie Okresného súdu Komárno sp. zn. 10C/53/2015, ktorý v podobnej veci uznal nárok žalobkyne v plnom rozsahu.

Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné. Konštatoval, že z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa je zrejmé, že žalobkyni nepriznal nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, kvalifikujúc zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute ako neprijateľnú podmienku, v čl. 2 bod 2.5 v každom z dodatkov k trom zmluvám o pripojení (označených ako dodatok k zmluve o poskytovaní verejných služieb), vychádzajúc zo zákazu značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v spotrebiteľských zmluvách, pričom uvedené zmluvné dojednania neboli dojednané individuálne (žalobkyňa ich mala vopred pripravené a žalovaná ako spotrebiteľka tieto nemohla ovplyvniť). Neprijateľnú podmienku, narúšajúcu závažným spôsobom rovnováhu zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, súd prvého stupňa konkretizoval tak, že zmluvné pokuty zaväzovali žalovanú k ich zaplateniu v prípade porušenia zmluvy počas celej doby viazanosti, t. j. 24 mesiacov, teda aj v prípade, ak žalovaná plnila svoju povinnosť odoberať služby poskytované žalobkyňou riadne (platením ich úhrady) až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom v prípade nezaplatenia poslednej úhrady (po zaplatení 23 paušálnych mesačných platieb) mala žalovaná povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v plnej výške. Neprimeranosť sankcie sa tak mala prejavovať v spojení s časovým aspektom jej uloženia (žalovaná ako spotrebiteľka mala byť viazaná rovnakou výškou zmluvnej pokuty v prípade ukončenia zmluvy aj krátko pred uplynutím doby viazanosti, ako i po celú dobu viazanosti, čo bolo potrebné považovať za neprijateľné).

Vyššie uvedený argumentačný základ súdu prvého stupňa, ako i odôvodnenie napádaného rozhodnutia súdu prvého stupňa však nemá žiaden podklad v jeho skutkových zisteniach, na základe vykonaného dokazovania, pretože v každom dodatku k trom zmluvám o pripojení (z 30. augusta 2012 č. A XXXXXXXX, 13. júna 2012 č. A XXXXXXXX a 30. decembra 2012 č. A XXXXXXXX) zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute v čl. 2. bod 2.5 vyjadruje výšku zmluvnej pokuty v závislosti od označenej dĺžky doby porušenia povinnosti. Preto záver súdu prvého stupňa je potrebné označiť za nepreskúmateľný, keďže postráda právnu argumentáciu týkajúcu sa preukázaného skutkového stavu, ktorú by mohol odvolací

súd preskúmať (súd prvého stupňa sa vôbec nezaoberal znením zmluvných dojednaní, obsiahnutých v predmetných dodatkoch k zmluvám o pripojení, ale zmluvnými podmienkami, ktoré medzi účastníkmi konania dojednané neboli).

Nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán súd prvého stupňa vzhľadom aj v neurčitosti dojednaní zmluvnej pokuty v predmetných dodatkoch k zmluvám o pripojení, v zmysle ustanovenia § 37 O. z. (slovné spojenie v čl. 2 bod 2.5 dodatkov, pre prípad porušenia niektorej z povinností účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4, pričom v bode 2.3 článku 2 písm. c/ nie je dostatočne určitý pojem „sa nedopustí takého konania alebo nedá svojím konaním podnet“, ktoré vyvoláva neurčitý okruh rôznych porušení, na základe ktorých vzniká žalobkyni právo na odstúpenie od zmluvy alebo zmluvu vypovedať, príp. dočasne obmedziť alebo prerušiť poskytovanie služieb žalovanej, pričom zmluvy, ako aj dodatky vrátane všeobecných obchodných podmienok obsahujú pomerne rozsiahlu špecifikáciu práv a povinností žalovanej a preto by bolo potrebné uviesť, aké konania žalovanej sú dôvodom na to, aby žalobkyni vzniklo právo na uvedené ukončenie zmluvného vzťahu, príp. prerušenie alebo obmedzenie poskytovaných služieb). Za rovnako neurčité označil súd prvého stupňa aj opomenutie nešpecifikovaných povinností.

Odvolačný súd zdôraznil, že súd prvého stupňa vyššie uvedenou argumentáciou však nereagoval ani na jednu z alternatív zmluvného dojednaní o zmluvnej pokute (písm. a/, b/) v čl. 2 bod 2.5 predmetných dodatkov zmluvám o pripojení. Zmluvné dojednanie o vzniku nároku na zmluvnú pokutu podľa písm. a/ čl. 2 bod 2.5 predmetných dodatkov k zmluvám o pripojení, obsahuje konkrétne porušenie zmluvných povinností žalovanou (napr. povinnosti včas a riadne uhradiť cenu za poskytované služby, príp. iný peňažný záväzok zo zmluvy) a práve porušenie zmluvnej povinnosti žalovanou včas a riadne uhradiť cenu za poskytnuté služby (priznanú žalobkyni vo výške 409,94 eur) za obdobie vymedzené v žalobe bolo v danom súdnom konaní preukázané. Preto uvedená právna úvaha súdu prvého stupňa nebola dôvodná. Druhá alternatíva dojednaní o zmluvnej pokute (čl. 2 bod 2.5 písm. b/) v predmetných dodatkoch ani neobsahovala súdom prvého stupňa formulované a označené pojmy.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal aj ďalšie dôkazy a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil. Súdom nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, príp. dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Iba takéto rozhodnutie je preskúmateľné a účastníkom umožňuje poznať postup súdu. Požiadavky na právnu argumentáciu vyplývajú aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a smerujú k tomu, aby výsledok rozhodovacej činnosti súdov bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby účastník konania nemusel hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov. Súdy musia pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí potom vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, aby jeho zámery boli zrozumiteľné, spravodlivé a presvedčivé. Súdy pritom musia súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O. s. p., obdobne napr. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Za arbitráry, resp. nedostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok súdu, ktorý svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (náleží Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/2005 z 28. februára 2006).

Ďalej zdôraznil, že ak z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, prečo súd nepovažoval za dôvodnú právnu argumentáciu účastníka konania v žalobe (ako je tomu aj v danom prípade) a prečo žalobné námietky účastníka považuje za mylné alebo nesprávne (uvedené sa tiež vzťahuje na danú vec), je nutné pokladať takéto rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pretože súd, ktorý sa vysporiadava s argumentáciou účastníka ju nemôže odmietnuť len pre nesprávnosť, ale musí tiež uviesť, v čom konkrétne táto nesprávnosť spočíva (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 2 Afs 24/2005). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Georgiadis v. Grécko, z roku 1997), pričom stačí, aby súd reagoval na argumenty, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho konania považované za rozhodujúce (napr. rozhodnutie Ruiz Torija v. Španielsko, rozsudok z roku 1994, Kraska v. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, seria A č. 254-B, s. 49).

Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijalo stanovisko (Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov č.1/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania, avšak výnimočne ak písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (odňatie možnosti konať pred súdom).

Nemožno prehliadnuť ani mieru (intenzitu) nepreskúmateľnosti a do akej táto vada poškodí účastníka konania na jeho ústavných právach, pričom intenzitu tejto vady je potrebné posudzovať s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 163/2015 zo 17. marca 2016).

Odvolací súd uzavrel, že žalobkyňa preto dôvodne namietala nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, ktorého právne závery týkajúce sa zmluvného dojednania o zmluvnej pokute, nemajú oporu v skutkových zisteniach. Na základe uvedeného možno konštatovať, že súd prvého stupňa sa vôbec nezaoberal zmluvnou podmienkou o dojednaní zmluvnej pokuty v dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb č. V. z 30. augusta 2012, v dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb č. V. z 13. júna 2012 a v dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb č. V. z 30. decembra 2012, z hľadiska obsahových náležitostí.

Odvolací súd upozornil, že uvedené nedostatky odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa mali za následok, že napádané rozhodnutie nespĺňa požiadavky obsiahnuté v ustanovení § 157 ods. 2 O. s. p., na riadne odôvodnenie rozsudku. Jedná sa o závažné procesné pochybenie, v dôsledku ktorého došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces a zároveň k odňatiu jej možnosti konať pred súdom (písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu). Úplná absencia odôvodnenia preukázaného skutkového stavu má povahu tzv. základných vád, ktoré judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva akceptuje ako dôvod pre zrušenie aj právoplatných rozhodnutí za účelom nápravy týchto vád, pričom za nedostatok zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu treba považovať predovšetkým úplnú absenciu dôvodov vysvetľujúcich právny záver súdu v otázke, od riešenia ktorej bola závislá opodstatnenosť uplatneného nároku (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2016 sp. zn. 6MCdo 5/2014).

Súd prvého stupňa tým, že svoje rozhodnutie neodôvodnil vo vzťahu k preukázanému skutkovému stavu, nedal odpoveď ani na opodstatnenie svojho postupu, na základe ktorého určil dojednania o zmluvnej pokute v predmetných dodatkoch k trom zmluvám za neprijateľné, pričom ich neprijateľnosť žiadnym spôsobom neodôvodnil (odôvodnenie sa týkalo iného znenia zmluvných podmienok). Vymedzenie presného znenia každej jednotlivkej zmluvnej podmienky, ktorá bola súdom prvého stupňa vyhlásená za neprijateľnú, je nevyhnutné odôvodniť, pričom ide o závislý výrok od kvalifikovania dojednania o zmluvnej pokute za neprijateľné, ktoré bolo potrebné preskúmať.

Z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa postráda akúkoľvek argumentáciu reflektujúcu preukázaný skutkový stav veci, vo vzťahu k otázkam týkajúcich sa zmluvného dojednania o zmluvnej pokute, ako aj vzhľadom na absenciu komplexného hodnotenia vykonaných dôkazov (každý jednotlivito a vo vzájomnej súvislosti), chýbal argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať vo vzťahu k uplatňovanému nároku žalobkyne v napadnutej časti.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. odvolací súd dňa 23.03.2016 zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti a vrátil mu vec na ďalšie konanie, keďže jeho postupom bola žalobkyni odňatá možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv a právom chránených záujmov, ktoré mu O. s. p. priznáva na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov. Porušením uvedeného práva na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia právom predvídaným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi).

Povinnosťou súdu prvého stupňa tak bude v ďalšom konaní opätovne posúdiť predložené listinné dôkazy a vyhodnotiť dokazovanie tak, aby právne závery, ku ktorým dospeje, mali oporu vo vykonanom dokazovaní. Konkrétne podriadi súdnemu prieskumu zmluvné dojednania o zmluvnej pokute obsiahnuté v článku 2 bod 2.5 dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb č. V. z 30. augusta 2012, v dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb č. V. z 13. júna 2012 a v dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb č. V. z 30. decembra 2012 a preskúma nárok žalobkyne z hľadiska okruhu rozhodujúcich skutočností určených hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorou je predovšetkým zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, ako aj ustanovenia O. z. najmä ustanovenie § 52 O. z. a nasl.. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvého stupňa, aj v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. a preskúmateľným spôsobom vyjadri skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol. Svoj právny záver zdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a účastníkom konania, vrátane žalobkyne, musí dať odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

Právnym názorom odvolacieho súdu je prvostupňový súd viazaný.

Predmetom prejednávanej veci je nárok žalobkyne na sumu 668,- eur s ročným úrokom z omeškania vo výške 8,50 % od 23.08.2013 do zaplatenia, ide o súčet troch zmluvných pokút (349 eur + 269 eur + 50 eur).

Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (jedná sa o drobný spor), pričom vykonal dokazovanie oboznámením sa s Návrhom zo dňa 11.12.2014, s listinnými dôkazmi, a to najmä so Zmluvou o pripojení č. V. zo dňa 27.8.2005, s Dodatkom zo dňa 30.8.2012 k Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. zmluvy: V. s Prílohou č. 1, so Zmluvou o pripojení č. V. zo dňa 5.5.2006, s Dodatkom zo dňa 13.6.2012 k Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. zmluvy: V. s Prílohou č. 1, so Zmluvou o pripojení č. V. zo dňa 15.12.2008, s Dodatkom zo dňa 30.12.2012 k Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. zmluvy: V. s Prílohou č. 1, s Pokusom o pokonávku zo dňa 8.8.2013 so Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a. s. účinnými od 1.1.2012. Rozsudok bol verejne vyhlásený bez nariadenia pojednávania v zmysle § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu v zákonnej lehote, účastníci konania, resp. zástupcovia, na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní.

Žalobca v žalobe uviedol, že so žalovanou uzavreli Zmluvy o pripojení, v zmysle ktorých žalobca zriadil prístup s telefónnym číslom XXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXX, XXXXXXXXXXX, ktorý umožnil žalovanej využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom.

Žalobca:

-pri uzavretí Dodatku k zmluve č. V. odpredal žalovanej mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie značky Sony Xperia P za kúpnu cenu uvedenú v dodatku k zmluve s dohodnutou zmluvnou pokutou vo výške 349 eur,

-pri uzavretí Dodatku k zmluve č. V. odpredal žalovanej mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie značky Nokia Lumia 710 za kúpnu cenu uvedenú v dodatku k zmluve s dohodnutou zmluvnou pokutou vo výške 269 eur,

-pri uzavretí Dodatku k zmluve č. V. odpredal žalovanej mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie značky Samsung S5610 za kúpnu cenu uvedenú v dodatku k zmluve s dohodnutou zmluvnou pokutou vo výške 50 eur.

Tým, že žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb vyfakturovaných v období 2013/04 - 2013/06, porušila zmluvné povinnosti a v zmysle Dodatkov k Zmluvám o pripojení, časť Práva a povinnosti Podniku a účastníka, je povinná zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške spolu 668 eur, jednotlivo 349 eur, 269 eur a 50 eur.

Navrhovateľ pokusom o pokonávku zo dňa 8.8.2013 oznámil žalovanej sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty, vyzval ju na ich úhradu v dodatočnej lehote. Pohľadávka žalobcu pozostávala z neuhradených služieb vo výške 409,94 eur - rozsudok zo dňa 26.3.2015 a zo zmluvnej pokuty vo výške 668 eur.

Podľa ustanovenia § 488 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy s dodatkom záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 písm. a) zákona číslo 351/2011 Z. Z. o elektronických komunikáciách v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia Dodatkov k zmluvám o pripojení, podnik má právo na úhradu za poskytnutú službu.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 1 písm. a) zákona č. 351/2011 Z. Z. o elektronických komunikáciách v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia Dodatkov k zmluvám o pripojení, zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy s dodatkom spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy s dodatkom dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy s dodatkom spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy s dodatkom spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy s dodatkom za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy s dodatkom, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy s dodatkom neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy s dodatkom zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa ustanovenia § 544 ods. 1 Občianskeho v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy s dodatkom, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa ustanovenia § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy s dodatkom zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Podľa ustanovenia § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu omeškania výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Predmetom konania je nárok na zaplatenie sumy 668 eur s úrokom z omeškania vo výške 8,50 % ročne zo sumy 668 eur od 23.8.2013 do zaplatenia.

Zo skutkových zistení mal súd preukázané, žalobca a žalovaná uzavreli dňa 27.8.2005, 5.5.2006 a 15.12.2008 Zmluvy o pripojení , a to č. A XXXXXXXX zo dňa 27.8.2005, č. A XXXXXXXX zo dňa 5.5.2006 a č. A XXXXXXXX zo dňa 15.12.2008, na základe ktorých vypožičal žalobca žalovanej 3 SIM karty s priradeným telefónnym číslom, ktoré umožňovali žalovanej využívať verejné telekomunikačné služby poskytované žalobcom. Dňa 30.8.2012, 13.6.2012 a 30.12.2012 uzavreli žalobca a žalovaná Dodatky k Zmluvám o pripojení, na základe ktorých dodatkov:

- odpredal žalobca žalovanej mobilný telefón značky Sony Xperia P za kúpnu cenu 1 euro a žalovaná sa zaviazala po dobu 24 mesiacov odo dňa uzavretia tohto dodatku zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom , využívať služby žalobcu bez prerušenia a zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 349 eur, ak poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za služby alebo povinnosť uhradiť včas a riadne iný svoj peňažný záväzok voči žalobcovi alebo povinnosť uhradiť včas a riadne žalobcovi inú platbu, ktorú je povinná platiť, alebo ak žalovaná počas doby viazanosti 24 mesiacov poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby prostredníctvom SIM karty, alebo poruší svoju povinnosť neuskutočniť žiadny taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy o poskytovaní verejných služieb a dodatku pred uplynutím doby viazanosti,

- odpredal žalobca žalovanej mobilný telefón značky Nokia Lumia 710 kúpnu cenu 1 euro a žalovaná sa zaviazala po dobu 24 mesiacov odo dňa uzavretia tohto dodatku zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom , využívať služby žalobcu bez prerušenia a zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 269 eur, ak poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za služby alebo povinnosť uhradiť včas a riadne iný svoj peňažný záväzok voči žalobcovi alebo povinnosť uhradiť včas a riadne žalobcovi inú platbu, ktorú je povinná platiť, alebo ak žalovaná počas doby viazanosti 24 mesiacov poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby prostredníctvom SIM karty, alebo poruší svoju povinnosť neuskutočniť žiadny taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy o poskytovaní verejných služieb a dodatku pred uplynutím doby viazanosti,

- odpredal žalobca žalovanej mobilný telefón značky Samsung S 5610 kúpnu cenu 30 eur a žalovaná sa zaviazala po dobu 24 mesiacov odo dňa uzavretia tohto dodatku zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom, využívať služby žalobcu bez prerušenia a zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 50 eur, ak poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za služby alebo povinnosť uhradiť včas a riadne iný svoj peňažný záväzok voči žalobcovi alebo povinnosť uhradiť včas a riadne žalobcovi inú platbu, ktorú je povinná platiť, alebo ak žalovaná počas doby viazanosti 24 mesiacov poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby prostredníctvom SIM karty, alebo poruší svoju povinnosť neuskutočniť žiadny taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy o poskytovaní verejných služieb a dodatku pred uplynutím doby viazanosti.

Pokusom o pokonávku zo dňa 8.8.2013 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie ceny za poskytnuté elektronické komunikačné služby v sume 409,94 eur, na zaplatenie zmluvnej pokuty/náhrady škody v sume 668 eur a na zaplatenie poplatku za mimosúdne vymáhanie v prípade mimosúdného vymáhania v sume 86,24 eur najneskôr do 22.8.2013. Žalovaná na pokus o pokonávku nereagovala ani čiastočnou úhradou pohľadávky za poskytnuté elektronické komunikačné služby. Žalobca si uplatňuje úrok z omeškania z celkovej sumy, a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t. j. od 23.8.2013.

Povinnosť žalovanej platiť žalobcovi cenu za poskytnuté elektronické komunikačné služby a iné poplatky vyplýva z Článku 2, bodu 2.3, písm. e) Dodatkov k Zmlúvam o poskytovaní verejných služieb zo dňa 30.8.2012, 13.6.2012 a 30.12.2012 a z Článku 6, bodu 6.2, písmeno b) Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. tvoriacich neoddeliteľnú súčasť Zmlúv o pripojení v znení Dodatkov zo dňa 30.8.2012, 13.6.2012 a 30.12.2012. Žalobca si svoju zmluvnú povinnosť splnil, keď poskytol žalovanej elektronické komunikačné služby v rozhodnom období, avšak žalovaná si svoju povinnosť zaplatiť cenu za poskytnuté elektronické komunikačné služby nespĺnila.

V prejednávanej veci si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 668 eur z dôvodu, že žalovaná si nespĺnila povinnosť zaplatiť riadne a včas cenu poskytnutých elektronických komunikačných služieb vyfakturovaných v období 2013/04 - 2013/06, čím porušila svoje zmluvné povinnosti v zmysle Dodatkov zo dňa 30.8.2012, 13.6.2012 a 30.12.2012 k Zmlúvam o pripojení č. A XXXXXXXX zo dňa 27.8.2005, č. A XXXXXXXX zo dňa 5.5.2006 a č. A XXXXXXXX zo dňa 15.12.2008.

Zmluvná pokuta ako jeden zo zabezpečovacích prostriedkov je peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, ak nespĺní svoju zmluvnú povinnosť. Pre zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute zákon obligatórne predpisuje písomnú formu, ktorej nevyhnutnou náležitosťou je uvedenie výšky zmluvnej pokuty, prípadne aspoň určenie spôsobu, akým bude stanovená. Určenie výšky zmluvnej pokuty je zásadne vecou vzájomnej dohody účastníkov tohto dojednania. Tak Občiansky zákonník, ako aj Obchodný zákonník, nijako neobmedzujú maximálnu výšku zmluvnej pokuty. Pri dojednaní jej výšky zmluvné strany by mali dbať iba o súlad dohody o zmluvnej pokute so všeobecnými požiadavkami zákona, predovšetkým s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, t. j. i o súlad právneho úkonu s dobrými mravmi.

V súdenom prípade je nepochybné, že predmetom konania je plnenie si záväzkov žalovanej vyplývajúcich zo Zmlúv o pripojení v znení Dodatkov zo dňa 30.8.2012, 13.6.2012 a 30.12.2012, ktoré zmluvy o pripojení v znení dodatkov z pohľadu právnej kvalifikácie sú zmluvami uzavretými v zmysle § 44 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách a zároveň spotrebiteľskými zmluvami podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalobca pri uzatváraní zmlúv o pripojení s dodatkom vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmlúv o pripojení s dodatkom nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

Právna úprava spotrebiteľských zmlúv bola do Občianskeho zákonníka (§ 52 a nasl.) zaradená novelou prevedenou zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorým bola prebratá smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Úradný vestník Európskych spoločenstiev L 095, 21/4/1993, str. 29-34). Túto smernicu je nevyhnutné podľa názoru súdu využívať naďalej ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku, upravujúcich režim spotrebiteľských zmlúv.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa, a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Citované ustanovenie vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Spotrebiteľ totiž z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvoláva právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Je potrebné zdôrazniť, že ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty považoval súd za neopodstatnený. V konaní bolo zistené, že formuláre Zmlúv o pripojení v znení Dodátok zo dňa 30.8.2012, 13.6.2012 a 30.12.2012 boli žalobcom evidentne vyhotovené vopred, žalovaná tieto štandardné formuláre mobilného operátora ako dodávateľa v spotrebiteľských zmluvách podpísala bez možnosti ovplyvniť text formulárov, ktorý obsahuje vopred naformulovaný jednostranný záväzok žalovanej v zmysle dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb ako účastníka, v prípade porušenia jej povinností podľa dodatku, uhradiť žalobcovi zmluvnú pokutu. Z obsahu Zmlúv o pripojení v znení Dodátok zo dňa 30.8.2012, 13.6.2012 a 30.12.2012 vyplýva, že ich text bol vopred pripravený dodávateľom pre neurčitý počet budúcich spotrebiteľov, boli vopred pripravené v podobe predbežne formulovanej, tzv. typovej zmluvy, pričom sa v nich označovali iba údaje individualizujúce spotrebiteľa a ním vybraný účastnícky program a služby, prípadne zakúpený mobilný telefón / telekomunikačné zariadenie. Je nesporné, že žalovaná ako spotrebiteľ nemala žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah vopred dodávateľom navrhnutého a predloženého fixne formulovaného dojednania o zmluvnej pokute, prípadne dosiahnuť dojednanie nižšej zmluvnej pokuty, alebo aby zmluvná pokuta bola dojednaná za iných podmienok, prípadne aby nebola dojednaná vôbec. Žalovaná ako spotrebiteľ totiž nemala žiadnu reálnu možnosť ovplyvniť obsah zmlúv o pripojení s dodatkom vrátane dojednania o zmluvnej pokute, mohla iba uvedené zmluvy o pripojení s dodatkom odmietnuť ako celok, alebo ju ako celok prijať, vrátane dojednania o zmluvnej pokute, a preto predmetné zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute nebolo rozhodne individuálne dohodnuté. Dôkazné bremeno preukázať, že dojednanie o zmluvnej pokute bolo individuálne dohodnuté, pritom v zmysle ustanovenia § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka bolo na žalobcovi ako dodávateľovi. Žalobca ale v konaní individuálne dojednanie zmluvnej pokuty nepreukázal, a preto bolo nevyhnutným predmetnú zmluvnú podmienku nepovažovať za individuálne dojednanú. Podmienky, za ktorých žalobca dohaduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách poškodzujú žalovanú ako spotrebiteľa, keď pozornosti súdu tiež neuniklo, že pre prípad porušenia zmluvných povinností mobilného operátora ako dodávateľa (poskytovateľa) nie je v dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb vôbec dojednaný prípadný nárok žalovanej ako spotrebiteľa, na zaplatenie zmluvnej pokuty mobilným operátorom ako dodávateľom. Z uvedeného je zrejmé, že zmluvná pokuta v danom prípade len jednostranne zaťažuje spotrebiteľa pre prípad porušenia jeho povinností, a tak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ktorého povinnosťou je zotvať v zmluvnom vzťahu s mobilným operátorom po dobu 24 mesiacov a platiť riadne a včas cenu poskytnutých verejných elektronických komunikačných služieb.

Takto dohodnutá zmluvná pokuta neobstojí v rámci súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu. Podmienky, za ktorých žalobca dohaduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, podľa názoru súdu poškodzujú spotrebiteľa, spôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech slabšej zmluvnej strany, sú neakceptovateľné a neprijateľné. Žalobca ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií ma totiž odbornú prevahu nad spotrebiteľmi, ktorým poskytuje svoje služby, a preto od neho možno očakávať, že vo vzťahu k nim sa bude správať poctivo. Problémová zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa a subjektívny postoj zmluvných strán. Dojednaná zmluvná pokuta v dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je neplatná. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností rozhodol súd ex offa v zmysle § 153 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku o neprijateľnosti dojednania zmluvnej pokuty. Z neplatnej

zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanej povinnosť plniť, a preto súd žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 668 eur s príslušenstvom považoval za nedôvodnú a ju zamietol.

Súd preberá relevantné závery z rozsudku Krajského súdu Prešov zo dňa 26.01.2016, sp. zn. 6Co/53/2015 :

„Zmluvná pokuta (resp. v prípade, že sa výška zmluvnej pokuty počas doby viazanosti od určitého okamihu postupne znižuje, platí toto ustanovenie pre zmluvnú pokutu v jej výške ako je táto stanovená pre obdobie pred druhou časťou doby viazanosti) predstavuje rozdiel medzi bežnou maloobchodnou (spotrebiteľskou) cenou zariadenia bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH /uvedenou v čl. 1 bod 1.2 v kolónke označenej číslom 5) a kúpnu cenou t. j. kúpnu cenou s DPH, za ktorú Podnik predal zariadenie účastníkovi (uvedenou v čl. 1 bode 1.2 v kolónke označenej číslom 4).

Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinnosti Účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku (napr. odstúpením od Zmluvy, alebo prerušením či obmedzením poskytovania Služieb v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písmena c) tohto článku).

Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v ustanovení § 3 ods. 1 OZ. V dohode o zmluvnej pokute musí byť jednoznačne špecifikovaná zmluvná povinnosť, na porušenie ktorej sa zmluvná pokuta vzťahuje. Výška zmluvnej pokuty má byť zásadne primeraná významu riadneho splnenia zmluvy pre zabezpečenú stranu.

Uvádzané pojmy „poruší povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu“, po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby“, poruší povinnosť neuskutočniť žiaden úkon , ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy a/alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na to, či skutočne dôjde k ukončeniu dodatku alebo zmluvy“ sú aj podľa názoru odvolacieho súdu všeobecné a nejednoznačné.

Navrhovateľ v odvolaní namietal, že prvostupňový súd vôbec nezohľadnil skutočnosť, že pod tlakom skorších rozhodnutí súdov pristúpil k zmene zmluvných dokumentov v časti, ktorá upravuje zmluvnú pokutu a v roku 2012 zaviedol tzv. regresiu zmluvnej pokuty, ktorej výška sa počas doby viazanosti znižuje, čím je zohľadnený časový aspekt porušenia zmluvných povinností. Taktiež nezohľadnil zabezpečovaciu funkciu dojednania o zmluvnej pokute, ktorou je za bránenie špekulatívnemu konaniu zo strany účastníka, ktorý pri vzniku zmluvného vzťahu využije poskytnuté výhody a pracovné povinnosti si ďalej neplní. Ak by pri dohodnutej dobe viazanosti 24 mesiacov dohoda o zmluvnej pokute rozlišovala čas porušenia zmluvných povinností od počiatku, teda či došlo k porušeniu zmluvných povinností v 1., 2.,3. a v každom ďalšom nasledujúcom mesiaci až po 24. mesiac po uzavretí Dodatku, dohoda o zmluvnej pokute by prestala plniť svoju zabezpečovaciu funkciu.

Odvolací súd v súvislosti s vyššie uvedenou odvolacou námietkou poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/36/2015 z 27.04.2015, ktorý uvádza: „V prejednávanej veci výška zmluvnej pokuty v dodatku k zmluve o poskytovaní verejných služieb bola stanovená ako rozdiel medzi bežnou maloobchodnou cenou mobilného telefónu a kúpnu cenou, za ktorú žalobca odpredal mobilný telefón žalovanému a patrila za porušenie konkrétne vymenovaných zmluvných povinností, čo je zrejme z článku 2 bodu 2.5 dodatku. Takéto označenie postihujúce rôzne porušenia povinností zo strany spotrebiteľa je neakceptovateľné. Na tom nemení nič ani fakt, že žalobca sa snažil pri zmluvnej pokute zohľadniť časový aspekt porušenia zmluvných povinností, pričom k znižovaniu výšky zmluvnej pokuty dochádzalo až v prípade porušenia zmluvných povinností v posledných šiestich mesiacoch z celkovej 24 mesačnej doby viazanosti. Pri takomto dojednaní spotrebiteľ mal povinnosť uhradiť zmluvnú pokutu v plnej výške pri porušení zmluvných povinností počas prvých osemnástich mesiacov doby viazanosti, čo nemožno označiť za primerané. Je rozdiel medzi tým, či k porušeniu povinnosti došlo v 1. Mesiaci zmluvného vzťahu alebo v 18. mesiaci doby viazanosti. Okrem toho nie každé porušenie povinnosti je rovnakej intenzity a významu. Rovnako pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez

povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty umožňujúce zníženie výšky zmluvnej pokuty jedine pri porušení zmluvných povinností v poslednej štvrtine zmluvného vzťahu, ktoré vôbec nezohľadňuje intenzitu a význam toho ktorého porušenia povinností a ani výšku pohľadávky vzniknutej porušením záväzku predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinnosti uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v plnej výške v prvých troch štvrtinách trvania zmluvného vzťahu.“

Záverom súd poukazuje na ďalšie významné skutočnosti majúce význam aj v prejednávanej veci.

Rozsudkom Okresného súdu Rožňava z 16.11.2015 sp. zn. 12C/236/2015, ktorý nadobudol právoplatnosť a stal sa vykonateľným dňa 08. 01. 2016 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Vo viacerých prípadoch tiež došlo k právoplatnému zamietnutiu žalôb spoločnosti Orange Slovensko a.s., o plnenie z rovnakej zmluvnej pokuty z dôvodu jej neprijateľnosti (rozsudok Okresného súdu Humenné z 31.10.2014 č.k. 21C/172/14-34, rozsudok Okresného súdu Svidník z 23.01.2013, č. k. 4C/142/2011-104, rozsudok Okresného súdu Trnava z 10.09.2015, sp. zn. 10C/123/2015 a iné).

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Počnúc dňom právoplatnosti rozsudkov, ktorým bola predmetná zmluvná podmienka vyhlásená za neprijateľnú platí zákonný zákaz jej ďalšieho používania.

Používaním zakázanej podmienky sa vytvára protiprávny stav. Tento zákaz v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejмый a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Povedané inak, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Vo svetle tejto argumentácie Krajský súd Prešov vo vyššie citovanom rozsudku sp. zn. 6Co/53/2015 vyjadril znepokojenie nad postupom mobilného operátora a jeho „rešpektom“ k súdnej moci a zákonným

regulám. Pre porovnanie krajský súd dal do pozornosti dôsledky z ďalšieho používania neprijateľnej zmluvnej podmienky v nemeckom práve, podľa ktorého môže byť ďalšie používanie zmluvnej podmienky postihnuté vysokou sankciou, ale aj trestom odňatia slobody (porov. rozhodnutie Bundesgerichtshof zo 7. 6. 2011 č. AZ XI ZR 388/10 na stránke MS SR <http://wwwold.justice.sk/wfn.aspx?pg=h4c&htm=h4/rseuspotr.htm>). Nerozhoduje pritom, že iný súd by mohol mať odlišný názor (porov. § 53a ods. 1 OZ). V podmienkach Európskej únie je ochrana pred neprijateľnými podmienkami spájaná s cieľom posilňovania kvality spotrebiteľských vzťahov a vylúčenia neprimeraností a nemorálností zo života bežných ľudí (rozsudok Mostaza Claro, bod 37; rozsudok Krajského súdu Prešov z 24. apríla 2012, sp. zn. 6Co/91/2011). Rešpektovanie zákonného zákazu používania neprijateľných zmluvných podmienok sa vzťahuje aj na súdne konania, v ktorých si dodávatelia v čase ich vyhlásenia už uplatňujú plnenia z nich. Krajský súd dal do pozornosti skutočnosť, že v prípade žalobcu ide o opakované judikovanie ním upravenej zmluvnej podmienky upravujúcej identický právny vzťah so spotrebiteľmi ako neprijateľnej. Správanie sa právnickej osoby v obchodných a iných vzťahoch zodpovedajúce čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti ovplyvňuje jej dobré meno a povesť, ktorá sa vytvára na základe skúseností, ktoré s ňou jednotlivé subjekty majú.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, keďže navrhovateľ bol úspešný v časti konania o zaplatenie sumy 409,94 eur s príslušenstvom a v časti konania o zaplatenie sumy 668 eur s príslušenstvom bol neúspešný ($409,94:668=0,61$). Potom podľa výsledku konania mal každý z účastníkov úspech len čiastočný, a preto súd rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 205 ods.3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá toto vykonateľné uznesenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (§ 251 ods. 1 O.s.p.). Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.